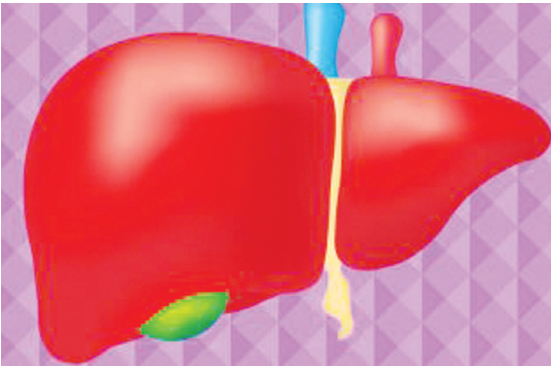

కాలేయాన్ని కబళిస్తున్న

అన్ ఫెక్షన్లు

- ◆కాలేయాన్ని కబళిస్తున్న ఇన్ ఫెక్షన్లు..
- ◆మానవుని శరీరంలో అతిపెద్ద రసాయన కేంద్రం కాలేయం..
- ◆500 రకాల క్రియలను నిర్వహించే కర్మాగారం
- ◆నేడు ప్రపంచ కాలేయ(లివర్) దినోత్సవం..
- ◆దేశంలో తొలిసారి కాలేయ మార్పిడి చేసింది చెన్నై గ్లోబల్ హాస్పిటల్
- ◆లివర్ను కాపాడుకోక పోతే అనర్థాలే..డా.శెట్టిపల్లి నాగేశ్వరరావు, ప్రముఖ గ్యాస్ట్రో ఎంటరాలజిస్ట్, ఖమ్మం

నేడు ప్రపంచ లివర్ డే

ఒకరి నుంచి మరొకరికి వ్యాపిస్తాయి. లైంగిక సంబంధాలు, రక్త మార్పిడి, ఒకే నీడిల్స్ను ఇద్దరు, అంతకంటే ఎక్కువ మందికి వాడటం ద్వారా ఇవి సంక్రమిస్తాయి. స్థూలకాయం వల్ల కొవ్వు పెరిగి, కాలేయంపై పేరుకుపోతుంది. నూనె వస్తువులు, పిజ్జా, బర్గర్లు, ఫాస్ఫుడ్స్ మధ్యం సేవించడం ద్వారా వ్యాధులు

పైత్యరసవాహిక ద్వారా పైత్యరసము, ఆంధ్రమూలానికి చేరుతుంది. కాలేయము, ఆంధ్రమూలానికి కుడి పక్కన ఉదరవితానానికి దిగువగా ఉంటుంది. ఇది బూడిద రంగులో ఉంటుంది. కాలేయానికి నాలుగు తమ్మెలుంటాయి. దీనిలోని కణాలను కాలేయ కాలేయకణాలంటారు.

వస్తున్నాయి. కాలేయ క్యాన్సర్ లివర్ కేన్సర్లన్నీ ఒకే రకం కాదు. అందువల్ల వాటికి చేసే చికిత్సలు కూడా అన్నీ ఒకే రకంగా ఉండవు. కేన్సర్ రకాన్ని అనుసరించి, చికిత్సలు కూడా వేరువేరుగా ఉంటాయి. ప్రధానంగా లివర్లో వచ్చే

తొలిసారిగా కాలేయ మార్పిడి..

చెన్నై గ్లోబల్ ఆస్పత్రికి చెందిన కాలేయ సర్జన్ డా.మహ్మద్ రేలా 'స్పిట్ లివర్ ట్రాన్స్ప్లాంటేషన్ శస్త్ర చికిత్సను మనదేశంలో తొలిసారిగా చేశారు. దాత నుండి కాలేయాన్ని సేకరించేటప్పుడే రెండు ముక్కలుగా విడదీసి, ఓ ముక్కను అరుదైన కాలేయ వ్యాధితో బాధ పడుతున్న బాలికకు, మరోముక్కను ప్రాణాంతక పరిస్థితుల్లో ఉన్న వృద్ధురాలికి అమర్చారు. పునరుత్పత్తి స్వభావం ఉన్న కాలేయాన్ని దానం చేయడం ఎంతో సులువు. అవయవంలో ఉండే ఎనిమిదింటిలో మూడు వరకు అరలు ఉన్నా అది సాధారణంగా పనిచేస్తుంది. దీంతో ఇతరులకు కాలేయం అవసరమైనపుడు దాతలకు చెందిన కాలేయంలో కొంత భాగాన్ని బాధితులకు అమర్చవచ్చు. రెండు నెలల్లో దాత కాలేయం పెరిగి సాధారణ స్థాయికి చేరుతుంది. కాలేయం శరీరంలో ఏకంగా 500 రకాల క్రియలను నిర్వహించే కర్మాగారం. హెపటైటిస్ ఎ,ఇలు కలుషిత మంచినీరు, ఆహారం తీసుకోవడం వల్ల సంక్రమిస్తాయి. హెపటైటిస్ బి,సి వ్యాధులు

వనం నాగయ్య, కెరటం న్యూస్
మానవుని శరీరంలో ఉన్న అన్ని అవయవాలలో కెల్లా అత్యంత కీలకమైన వాటిల్లో లివర్ కూడా ఒకటి. ఒకటి కాదు రెండు కాదు..ఏకంగా 500 రకాల క్రియలు నిర్వహించే అతిపెద్ద రసాయన కర్మాగారం కూడా కాలేయమే. జీర్ణశక్తికి అవసరమైన పైత్యరసాన్ని నిరంతరం ప్రవిస్తూ, రక్తంలోని హెమోగ్లోబిన్ కణాల నుండి శరీరానికి అవసరమైన ఇనుమును అందిస్తుంది. శరీరంలో విడుదలయ్యే విషకణాలను విరిచేస్తూ, రక్తం కవచంలా పనిచేస్తుంది. మరి ఇంతటి కీలకమైన, అత్యంత సున్నితమైన కాలేయాన్ని అనేక రకాల ఇన్ ఫెక్షన్లు నిరంతరం దాడిచేసి లివర్ను దెబ్బతీస్తుంటాయి. అందులో మనిషి స్వయంగా కొని తెచ్చుకునే వ్యాధులుంటే, కొన్ని ఆహారపు అలవాట్లు, కలుషితమైన పదార్థాలు లివర్ను వ్యాధులకు గురిచేస్తుంటాయి. నేడు ప్రపంచ లివర్ డే సందర్భంగా కెరటం న్యూస్ అందిస్తోన్న ప్రత్యేక కథనం...

లివర్ కీలకమైన ఆర్గాన్..
మానవుని శరీరంలోని అతి పెద్ద గ్రంథి. ఇది ఉదరంలో ఉదరవితానానికి (డయాఫ్రమ్) క్రిందగా కుడివైపున మధ్యలో ఉంటుంది. కాలేయము పైత్యరసాన్ని తయారుచేస్తుంది. అది పితృశయంలో నిలువచేయబడి జీర్ణక్రియలో చాలా తోడ్పడుతుంది.

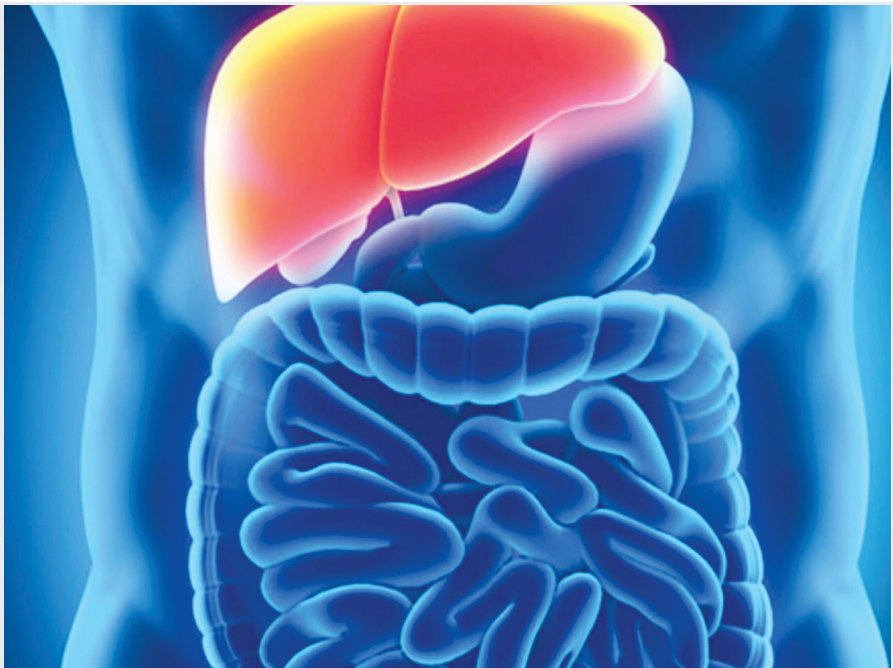
కోవిడ్ తరువాత లివర్ జాగ్రత్త
డా.శెట్టిపల్లి నాగేశ్వరరావు,
ప్రముఖ గ్యాస్ట్రో ఎంటరాలజిస్ట్, ఖమ్మం కరోనా వచ్చిన

తరువాత లివర్ సమస్యలు అధిక మవుతున్నాయి. మనిషి శరీరంలో అత్యంత కీలకమైంది కాలేయం. తిన్న ఆహారం జీర్ణం కావడానికి, జీర్ణక్రియ సక్రమంగా నిర్వహించుటలో ముఖ్యమైంది కాలేయం మాత్రమే. అందుకే కాలేయాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాలి. ప్రస్తుతం జంక్ ఫుడ్ వల్ల అనేక మంది కాలేయ వ్యాధులకు గురవుతున్నారు. రక్తంలోని హెమోగ్లోబిన్ కణాలనుండి ఇర్రన్ను శరీర భాగాలకు అందించే పరిశ్రమ కూడా లివర్. 500 రకాల క్రియలతో నిరంతరం పనిచేసే రసాయన కర్మాగారం లివర్. అందుకే సున్నితమైన లివర్ను కాపాడుకుంటేనే మానవుని మనుగడ. అల్కాహాల్, కలుషిత ఆహారం లివర్ ద్యామేజీకి ప్రధాన కారణాలు.

కేన్సర్ కణుతులు ప్రాథమిక, సెకండరీ అంటూ రెండు రకాలుగా ఉంటాయి. లివర్లోనే పుట్టిన కణుతులను ప్రాథమిక లివర్ ట్యూమర్స్ అనీ, మిగతా భాగాల్లో అంటే, శ్వాసకోశాల్లో గానీ, పెద్ద పేగుల్లో గానీ, క్లోమగ్రూథ్లో గానీ, కిడ్నీలో గానీ, ఎముకల్లోగానీ కణుతులు పుట్టి అవి కాలేయానికి పాకే రకాన్ని సెకండరీ లివర్ ట్యూమర్స్ అనీ అంటారు. నిజానికి ప్రాథమిక లివర్ ట్యూమర్ల కంటే, ఈ సెకండరీ లివర్ ట్యూమర్లే ఎక్కువగా వస్తాయి.

ప్రాథమిక లివర్ ట్యూమర్స్

సాధారణంగా ఈ ప్రాథమిక స్థాయి కాలేయ కణుతులు నాలుగు రకాలుగా ఉంటాయి. అందులో మొదటిది హెపటో సెల్యులార్ కార్సినోమా. ఇది లివర్ కణంలోనే పుడుతుంది. దాదాపు 80 శాతం ప్రాథమిక కేన్సర్లు ఈ రకమే. ఇక రెండవ రకం, కాలేయంలో ఉండే పిత్తాశయాల్లోని (బైల్ డక్ట్) కణాల్లో వచ్చే కేన్సర్. ఈ కేన్సర్ ను కొలాంజియో కార్సినోమా అంటారు. మూడవది హెపటో బ్లాస్టోమా. ఇది చాలా అరుదుగా వచ్చే కేన్సర్. ఇది చిన్న పిల్లల్లోనే ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. నాలుగవది యాంజియో సార్కోమా. ఇది లివర్లోని రక్తనాళాల్లో వచ్చే కేన్సర్. ఈ ట్యూమర్లు రావడానికి హెపటైటిస్-బి వైరల్ ఇన్ ఫెక్షన్ ఒక ప్రధాన కారణం, దీనికి తోడు హెపటైటిస్-సి వైరల్ ఇన్ ఫెక్షన్, లివర్ సిరోసిస్, ఎఫ్లో టాక్సిన్స్, కొన్ని రకాల వారసత్వ వ్యాధులు. ఉదాహరణకు శరీరంలో ఇనుము ఎక్కువైపోవడం వల్ల వచ్చే హిమో క్రోమటోసిస్. వీరిలో పుట్టుకతో వచ్చే ఆల్ఫా-1 యాంటీ ట్రిఫ్లిన్ డెఫిషియన్సీ వల్ల ఈ లివర్ కేన్సర్లు వచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. వీటన్నిటికీ లివర్ సిరోసిస్ మూలంగా ఉంటుంది.

మెటీరియల్లోకి వెళ్లి, దాన్ని దెబ్బ తీసి, కేన్సర్ అయ్యేలా చేస్తుంది. పరిశీలిస్తే, హెపటైటిస్-బి వల్ల వచ్చే కేన్సర్లో అత్యధిక శాతం ఇన్ ఫెక్షన్స్ 20 నుంచి 30 ఏళ్లుగా ఉన్నవారిలోనే కనిపిస్తాయి.

హెపటైటిస్-సి వైరల్ ఇన్ ఫెక్షన్

ఇన్ ఫెక్ట్ అయిన రక్తం వల్ల గానీ, రక్తం ఉత్పత్తుల వల్ల గానీ, వాడేసిన సిరంజీల వల్ల గానీ, సిరోసిస్ వ్యాధి వల్ల గానీ, ఈ కేన్సర్ రావచ్చు. అయితే హెపటైటిస్-బి వైరల్ ఇన్ ఫెక్షన్లా దీని జనటిక్ మెటీరియల్, సాధారణంగా లివర్ కేన్సర్ జనటిక్

సహజంగా ఉండే, కణుతుల్ని అణచివేసే జన్యువుల్ని అణచివేస్తుంది. దీనివల్ల కణుతులు సులువులు పెరుగుతూ వెళతాయి.

ఆల్కహాలిక్ సిరోసిస్

ఓ 30 నుంచి 40 ఏళ్లుగా మద్యపానం చేస్తూ వచ్చి, ఆ తరువాత మద్యం మానేసి మామూలుగా ఉన్నప్పుడు, లివర్లో కొత్త కణాల ఉత్పత్తి మొదలువుతుంది. ఇది అంతకాలం దెబ్బ తింటూ వచ్చిన కణాల స్థానంలో పుట్టుకొస్తాయి. ఈ కణాల పునరుత్పత్తి సమయంలో మ్యుటేషన్ మొదలై ఇది కేన్సర్ గా మారుతుంది. అలాగే హెపటైటిస్-బి, హెపటైటిస్-సి వైరల్ ఇన్ ఫెక్షన్లు ఉండడంతో పాటు మద్యం కూడా తీసుకుంటే, వాళ్లలో లివర్ కేన్సర్ వచ్చే అవకాశాలు మరి ఎక్కువగా ఉంటాయి.

ఎఫ్లోటాక్సిన్-బి1

ఈ టాక్సిన్స్ లివర్ కేన్సర్ ను కలిగించే అత్యంత తీవ్రమైన రసాయన మూలం. ఇది కొన్ని రకాల ఫంగస్ లోంచి ఉత్పన్నమవుతుంది. ఉష్ణ వాతావరణంలో గానీ, ఒక నిర్దిష్టమైన విధానం లేకుండా గానీ నిలువ చేసే ఆహార ధాన్యాల్లో ఈ ఎఫ్లోటాక్సిన్ రసాయనం ఏర్పడి ఇది లివర్ కేన్సర్ ను కలిగిస్తుంది. ఈ రసాయనం కూడా కణుతులను అణచివేసే జన్యువుల్ని దెబ్బ తీయడం ద్వారా కేన్సర్ కు బీజం వేస్తుంది. కొంతమంది బాడీ బిల్డర్లు, క్రీడాకారులు కండరాల వృద్ధి కోసం ఎనబాలిక్ స్టెరాయిడ్స్ తీసుకుంటూ ఉంటారు. అలాగే కొందరు నిరంతరం ఈస్ట్రోజన్ హార్మోన్స్ తీసుకుంటారు. వీటి కారణంగా కొందరిలో ఎడినోమా సమస్య తలెత్తి, చివరికి అది వారిలో కేన్సర్ గా మారవచ్చు. ఇమేజింగ్ స్టడీస్ లో వాడే తోడో ట్రాస్ట్ అనే ఒక రసాయనం, ఫ్లోస్టిక్ ఇండస్ట్రీలలో వాడే వివైల్ కోర్డె ఇవన్నీ లివర్ కేన్సర్ రావడానికి దారి తీస్తాయి. అలాగే కొన్ని రకాల వారసత్వ వ్యాధులు ముఖ్యంగా హిమోక్రోమటోసిస్ వంటి సమస్యల్లో లివర్ ఎక్కువ మొత్తంలో ఇనుము నిలువ అవుతుంది. ఇది కూడా ఒక దశలో కేన్సర్ కారకంగా మారవచ్చు. కొందరిలో ఇది లివర్ సిరోసిస్ కలుగచేసి ఆ తరువాత లివర్ కేన్సర్ గా మారడానికి కారణం కావచ్చు.

హెపటైటిస్-బి వైరల్ ఇన్ ఫెక్షన్

ఈ ఇన్ ఫెక్షన్ తీవ్రంగా ఉన్నవారిలో లివర్ కేన్సర్ వచ్చే అవకాశాలు చాలా ఎక్కువ. దాదాపు 20 నుంచి 30 ఏళ్లుగా ఇన్ ఫెక్షన్స్ ఉంటూ వస్తున్న వారిలో ఈ కేన్సర్ వస్తూ ఉంటుంది. ఈ కేన్సర్ రావడం ఎలా ఉంటుంది అంటే, హెపటైటిస్-బి వైరస్ తాలూకు జనటిక్ మెటీరియల్, లివర్ సెల్ లోని జనటిక్

మెటీరియల్ లో కనపడదు. ఇది లివర్ దెబ్బ తినిపోయే సిరోసిస్ కారణంగానే వస్తూ ఉంటుంది. సిరోసిస్ కారణంగా లివర్ కణాలు దెబ్బతిన్నప్పుడు నార్మల్ కణాల పునరుత్పత్తి జరుగుతూ ఉంటుంది. ఈ పునరుత్పత్తి సమయంలోనే కొన్నిసార్లు మ్యుటేషన్ వచ్చి లివర్ కేన్సర్ కలుగచేస్తుంది. హెపటైటిస్-సి వైరస్ లో ఉండే మరో గుణం ఏమిటంటే, ఇది శరీరంలో